

Zarządzenie Nr. 4.

Dyrektora Zarządu Nieruchomości Komunalnych

w Lublinie z dnia 2.. marca 2012 r.

w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w Zarządzie Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.

§1

Działając zgodnie z art. 4 ust. 1 p. 5 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 147 poz. 1229 z późn. zmianami), w związku z § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719), w celu określenia sposobów postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia na terenie przyległym i w budynku Zarządu Nieruchomości Komunalnych zlokalizowanego w Lublinie przy ul. Grodzkiej 10 - 12 wprowadzam w życie Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego stanowiącą załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§2

Zobowiązuję wszystkich pracowników Zarządu Nieruchomości Komunalnych do zapoznania się z treścią Instrukcji, oraz do stałego przestrzegania zawartych w niej ustaleń.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR

mgr inż. Henryk Łach

ZATWIERDZAM

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla

**budynku Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie
przy ulicy Grodzkiej 12**

Opracował : inspektor ochrony pożarowej

Piotr FERENC nr upr. 52/KI/2010

Lublin 2012

1. Informacje wstępne.	4
1.1. Cel i zakres opracowania.	4
1.2. Podstawy prawne.	4
2. Postanowienia ogólne	5
2.1. Podstawowe definicje	5
2.1.1. Materiały niebezpieczne	5
2.1.2. Urządzenia przeciwpożarowe	5
2.2. Obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej	6
2.3. Czynności zabronione	6
3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia w pomieszczeniach budynku ZNK i terenie przyległym wraz z wykazem telefonów alarmowych	9
3.1. Alarmowanie	9
3.2. Akcja ratowniczo – gaśnicza	9
4. Procedura realizacji sposobów praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku ZNK.	11
4.1. Warunki ewakuacji	12
4.2. Wymagania w zakresie wystroju i wyposażenia wnętrza	12
4.3. Zasady prowadzenia ewakuacji	12
5. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym	14
6. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowym	16
6.1. Szkolenie wstępne	16
6.2. Szkolenie podstawowe	16
7. Charakterystyka pożarowa obiektu.	17
8. Urządzenia przeciwpożarowe w budynku.	19
8.1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa – instalacja hydrantowa.	19
Przegląd rutynowy – kwartalny	19
8.2. Gaśnice	20
8.3. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.	23
8.4. Oznakowanie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego.	23
8.5. Symbole oraz lokalizacja znaków ewakuacyjnych na drodze ewakuacyjnej.	27
9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.	29
9.1. Zadania i obowiązki pracownika	29
9.2. Zadania i obowiązki pracowników recepcji (biura podawczego).	29
9.3. Zadania i obowiązki personelu sprząającego.	29

10. Załączniki	30
Załącznik nr 1 PLAN EWAKUACJI POMIESZCZEŃ PIWNICZNYCH.....	31
Załącznik nr 3 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW I PIĘTRA	33
Załącznik nr 4 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW II PIĘTRA	34
Załącznik nr 5 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW III PIĘTRA	35
Załącznik nr 6 PLAN SYTUACYJNY SIEDZIBY ZARZĄDU NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH W LUBLINIE ul. Grodzka 10/12	36
Załącznik nr 7 Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru	37
Załącznik nr 8 Oświadczenie o przeszkoleniu z zakresu bezpieczeństwa pożarowego.....	38
Załącznik nr 9 Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	39
Załącznik nr 10 INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA PRZY OTRZYMANIU PODEJRZANEJ PRZESYŁKI.	41
Załącznik nr 11 Postępowanie w sytuacjach zagrożenia atakiem terrorystycznym (incydentem bombowym).	43

1. Informacje wstępne.

1.1. Cel i zakres opracowania.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego zwana dalej INSTRUKCJĄ, dla budynku Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie przy ulicy Grodzkiej 12, została opracowana w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Celem instrukcji jest określenie zasad bezpieczeństwa pożarowego oraz wskazanie obowiązków pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Sposób przechowywania instrukcji wraz z załącznikami (plany obiektu), powinien zapewnić możliwość jej natychmiastowego wykorzystania na potrzeby działań ratowniczych. Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

1.2. Podstawy prawne.

[1] Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 1991 r. nr 81 poz. 351 z późniejszymi zmianami).

[2] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719).

[3] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).

[4] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. z 2005 r. nr 263, poz. 2203 z późniejszymi zmianami).

[5] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. nr 124, poz. 1030).

2. Postanowienia ogólne

2.1. Podstawowe definicje

2.1.1. Materiały niebezpieczne

Zgodnie z rozporządzeniem [2] za materiały niebezpieczne pożarowo uznaje się:

- 1) gazy palne,
- 2) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
- 3) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- 4) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- 5) materiały wybuchowe i wyroby pirotechniczne,
- 6) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- 7) materiały mające skłonności do samozapalenia,
- 8) inne materiały, jeśli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.

2.1.2. Urządzenia przeciwpożarowe

Zgodnie z rozporządzeniem [2] pod pojęciem urządzeń przeciwpożarowych należy rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności:

- 1) stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające;
- 2) urządzenia inertyzujące;
- 3) urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe;
- 4) urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych;
- 5) instalacje oświetlenia ewakuacyjnego;
- 6) hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
- 7) przeciwpożarowe klapy odcinające;
- 8) urządzenia oddymiające, kurtyny dymowe;
- 9) urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki;
- 10) drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe, jeżeli są wyposażone w systemy sterowania;
- 11) przeciwpożarowe wyłączniki prądu;
- 12) dźwigi dla ekip ratowniczych.

2.2. Obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Na właścicielu, zarządcy lub użytkownika obiektu (najemcy, dzierżawcy) ciąży obowiązek:

- 1) przestrzegania przepisów przeciwpożarowych;
- 2) zapoznania podległych pracowników z treścią niniejszej instrukcji;
- 3) zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w obiektach w zakresie ochrony przeciwpożarowej i możliwości ewakuacji;
- 4) utrzymania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej, poprzez:
 - a) wyposażenie obiektu, zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji, w niezbędne urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice, wymagane ze względu na rodzaj prowadzonej działalności;
 - b) zapewnienie przeprowadzania wymaganych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta – nie rzadziej jednak niż raz w roku;
- 5) wyposażenia obiektu w przeciwpożarowe wyłączniki prądu zgodnie z przepisami techniczno – budowlanymi [3];
- 6) umieszczenia w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
- 7) oznakowania obiektu i terenu przyległego znakami bezpieczeństwa zgodnymi z Polskimi Normami w sposób określony w niniejszej instrukcji;
- 8) zapewnienia przeszkolenia podległych pracowników w zakresie bezpieczeństwa pożarowego zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji;
- 9) uzgodnienia z Państwową Strażą Pożarną warunków ochrony przeciwpożarowej użytkowanego obiektu;
- 10) wydawania pisemnych zezwoleń na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, zgodnych z załącznikiem nr 9 do niniejszej instrukcji;
- 11) zaktualizowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, zgodnie z rozporządzeniem [2], w uzgodnieniu z PSP.;
- 12) konsultowania z PSP wniosków, zmierzających do poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej;
- 13) opracowania, jeśli są wymagane wewnętrznych planów operacyjno – ratowniczych, w uzgodnieniu z PSP.;
- 14) konsultowania z PSP zakupów sprzętu pożarniczego, urządzeń przeciwpożarowych, środków gaśniczych itp.;
- 15) zapewnienia przejezdności dróg pożarowych w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy straży pożarnej zgodnie z rozporządzeniem [5];

2.3. Czynności zabronione

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar,

jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- 1) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
- 2) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
- 3) rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
- 4) składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
- 5) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
- 6) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
 - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
- 7) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- 8) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- 9) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno – budowlanych **[3]**;

- 10) składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
- 11) przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
- 12) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
- 13) blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
- 14) lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno – budowlanych **[3]**;
- 15) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych;
 - b) źródeł wody do celów przeciwpożarowych;
 - c) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu;
 - d) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych;
 - e) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia w pomieszczeniach budynku ZNK i terenie przyległym wraz z wykazem telefonów alarmowych

3.1. Alarmowanie

1. Każdy kto zauważy pożar lub inne zagrożenie obowiązany jest natychmiast zaalarmować:
 - a) głosem lub innym dostępnym środkiem łączności osoby znajdujące się w zagrożonym obiekcie (tam, gdzie są zainstalowane dzwony, gongi, syreny alarmowe, należy je w przypadku zaistnienia zdarzenia bezwzględnie używać w celu zaalarmowania otoczenia),
 - b) STRAŻ POŻARNĄ - **nr tel. - 998**
2. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy podać:
 - a) miejsce zdarzenia (w miarę dokładny adres, nazwa obiektu, instytucji, piętro);
 - b) rodzaj zdarzenia (np. pali się dach 3-piętrowego budynku);
 - c) czy istnieje zagrożenie zdrowia i życia ludzi;
 - d) numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko, oraz postępować wg poleceń dyżurnego Straży Pożarnej.

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego strażaka należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

3. W zależności od rodzaju zagrożenia należy niezwłocznie alarmować:
 - a) służby ratownicze:
 - Miejskie centrum powiadamiania ratunkowego **–112;**
 - b) Policję **– 997;**
 - c) Służby eksploatacyjne:
 - Pogotowie energetyczne **– 991;**
 - Pogotowie gazowe **– 992;**
 - Pogotowie ciepłe **– 993;**
 - Pogotowie wodno – kanalizacyjne **– 994;**

3. 2. Akcja ratowniczo – gaśnicza

1. Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do działań ratowniczych przy pomocy sprzętu gaśniczego, znajdującego się w obiekcie (na terenie).
2. Do czasu przybycia Straży Pożarnej kierownictwo działaniami ratowniczymi obejmuje kierownik zakładu pracy lub osoba upoważniona.
3. Na drodze dojazdowej Straży Pożarnej kierujący działaniami ratowniczymi wyznacza dyżurnego, który kieruje jednostki ratowniczo gaśnicze do miejsca zdarzenia.

4. Dotychczasowy kierujący działaniami ratowniczymi zgłasza się do przybyłego dowódcy jednostki ratowniczo gaśniczej, któremu przekazuje dowodzenie i przedstawia mu wszystkie posiadane informacje o:
 - 1) osobach zagrożonych i miejscu ich przebywania,
 - 2) miejscu powstania zdarzenia, jego wielkości, kierunku rozprzestrzeniania i wynikających z tego zagrożeniach,
 - 3) podjętych działaniach,
 - 4) ilości i rodzaju sprzętu zgromadzonego do prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych,
 - 5) innych istotnych faktach mogących mieć wpływ na przebieg działań ratowniczo gaśniczych.
5. Każda osoba przystępująca do działań ratowniczych powinna:
 - 1) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie ludzi, których zdrowie i życie jest zagrożone;
 - 2) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem – **NIE WOLNO GASIĆ WODĄ INSTALACJI I URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH BĘDĄCYCH POD NAPIĘCIEM** - stosować gaśnice na dwutlenek węgla i proszkowe posiadające dopuszczenia do gaszenia urządzeń pod napięciem;
 - 3) w zależności od miejsca powstania zdarzenia przystąpić do ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru i jego likwidacji, pamiętając że:
 - a) przy otwarciu drzwi do pomieszczenia, w którym zaistniał pożar, trzeba posiadać sprzęt gaśniczy gotowy do natychmiastowego użycia,
 - b) koniecznym jest ukrycie się za ścianą lub skrzydłem drzwiowym przed działaniem ognia i dymu,
 - 4) prowadzić działania ratowniczo gaśnicze w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo ludzi.

4. Procedura realizacji sposobów praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku ZNK.

Zgodnie z § 17, ust. 1 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [2] właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób będących jej stałymi użytkownikami, niezakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji z całego obiektu. O terminie przeprowadzenia powyższych działań należy powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Ustala się następującą procedurę realizacji powyższego przedsięwzięcia.

1. Podinspektor ds. o.c. i ppoż. w terminie do końca każdego roku kalendarzowego opracowuje roczny harmonogram realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpożarowej w ZNK, w którym w uzgodnieniu z Dyrektorem Zarządu Nieruchomości Komunalnych planuje termin przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji w obiekcie.
2. Podinspektor ds. o.c. i ppoż. sporządza założenia do praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji i powiadamia Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie o terminie przedsięwzięcia, nie później niż na tydzień przed jego przeprowadzeniem.
3. Za przeprowadzenie ewakuacji z obiektu odpowiedzialne są osoby wyznaczone przez pracodawcę do wykonywania działań z zakresu zwalczania pożarów i ewakuacji zgodnie z art. 209¹ ust. 2, litera b Ustawy Kodeks pracy (Dz. U. z 1998r. Nr 21, poz. 94 ze zmianami).

Zadaniem osób nadzorujących ewakuację jest:

- powiadamianie o zarządzanej ewakuacji,
 - sterowanie kolejnością ewakuacji i ewentualnie jej kierunkiem i szybkością,
 - sprawdzanie wszystkich pomieszczeń, czy nie zostały w nich jakieś osoby,
 - pomoc osobom poszkodowanym i o ograniczonych możliwościach ruchowych,
 - sprawdzenie drożności odpowiednich dróg wyjść ewakuacyjnych,
 - powiadamianie kierującego akcją gaśniczą przybyłej jednostki PSP o utrudnieniach w ewakuacji lub odcięciu osób od dróg ewakuacyjnych.
4. Przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej mogą nadzorować przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

4.1. Warunki ewakuacji

Z każdego miejsca w obiekcie przeznaczonego do przebywania ludzi należy zapewnić możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce.

Kierunki ewakuacji z poszczególnych kondygnacji budynku przedstawiono w części rysunkowej.

W celu umożliwienia przeprowadzenia sprawnej ewakuacji zabrania się:

- 1) składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służącym ewakuacji;
- 2) zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- 3) uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych;
- 4) stosowania na drogach ewakuacyjnych elementów wykończenia i wyposażenia wewnątrz zmniejszających ich szerokość wymaganą rozporządzeniem [3].

4.2. Wymagania w zakresie wystroju i wyposażenia wewnątrz

Na ciągach ewakuacyjnych (komunikacyjnych) nie można stosować łatwo zapalnych wykładzin podłogowych i ściennych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące.

Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

Należy dopilnować, aby stałe elementy wyposażenia i wystroju wewnątrz wykonane były z materiałów, co najmniej trudno zapalnych. Wszystkie materiały stosowane jako stałe elementy wystroju i wyposażenia wewnątrz powinny posiadać aprobaty techniczne dotyczące ich właściwości pożarowych.

4.3. Zasady prowadzenia ewakuacji

Sprawną i bezpieczną ewakuację należy przeprowadzać zawsze w odpowiedniej kolejności i rozłożeniu czasowym, co zapobiega powstawaniu paniki oraz zatorom na drogach ewakuacyjnych. W tym celu należy stosować poniższą kolejność:

- przeprowadzić ewakuację ze strefy bezpośredniego zagrożenia;
- przeprowadzić ewakuację pozostałej części kondygnacji (piętra), na której powstało zagrożenie;
- przeprowadzić ewakuację kondygnacji powyżej miejsca zagrożenia;
- przeprowadzić ewakuację kondygnacji poniżej miejsca zagrożenia.

Prowadząc ewakuację poszczególnych kondygnacji należy stosować poniższe zasady:

- zaczynać należy od pomieszczeń znajdujących się najdalej od klatek schodowych;
- gdy występują tzw. ślepe korytarze, to ewakuację należy rozpocząć od pomieszczeń tam się znajdujących,

- w przypadku piętra leżącego bezpośrednio powyżej miejsca zagrożenia w pierwszej kolejności należy ewakuować pomieszczenie znajdujące się nad tym miejscem.

Podczas ewakuacji wszyscy pracownicy powinni przestrzegać następujących zasad:

- po usłyszeniu alarmu natychmiast przerwać pracę;
- zachować spokój i ciszę , aby były słyszalne polecenia dyrektora (kierującego akcją);
- wyłączyć urządzenia elektryczne na stanowisku pracy;
- należy zebrać swoje rzeczy osobiste (szczególnie dokumenty, rzeczy wartościowe, ubranie, itp.);
- opuszczając swoje miejsce pracy należy wsunąć krzesła szuflady, pozamykać wszystkie drzwiczki, usunąć wszystkie przedmioty z przejść;
- wyłączyć w pomieszczeniu wszystkie urządzenia elektryczne;
- wyjść z pomieszczenia na korytarz i udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego zgodnie z kierunkiem wskazanym przez oznakowanie ewakuacyjne (kolor zielony) lub przez osobę nadzorującą ewakuację;
- osoba idąca ostatnia w grupie powinna zamykać za sobą wszystkie przechodzone drzwi;
- podczas ewakuacji należy zachować spokój i ciszę oraz wykonywać wszystkie polecenia osób nadzorujących ewakuację i ratowników;
- wszyscy ewakuowani udają się do wyznaczonego miejsca zbiórki na zewnątrz budynku;
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej do przodu lub pełzając, jeżeli wymaga tego sytuacja, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie występujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać kawałkiem materiału (ubranie, chusteczka) zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do prawidłowego kierunku ruchu;
- po zakończeniu ewakuacji, należy natychmiast sprawdzić obecność według stanu z listy obecności na dany dzień, a w przypadku braku któregoś z pracowników zgłosić ten fakt Dyrektorowi i rozpocząć jego poszukiwania;
- w razie stwierdzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji w celu przeprowadzenia ponownego sprawdzenia pomieszczeń budynku;
- w momencie przybycia jednostek ratowniczych, osoba odpowiedzialna za ewakuację pracowników i mienia z budynku zobowiązana jest do złożenia informacji (meldunku) o przebiegu akcji ewakuacyjnej bezpośrednio kierującemu akcją ratowniczo – gaśniczą.

5. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym

W celu wyeliminowania przypadków powstawania pożarów przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu (spawanie, cięcie palnikiem, lutowanie, podgrzewanie, szlifowanie, itp.) oraz w celu zabezpieczenia realizacji postanowień, wynikających z rozporządzenia [2] ustala się tryb postępowania przy tego typu pracach prowadzonych w obiektach i na terenie ZNK.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym na terenie ZNK obowiązują następujące zasady postępowania w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego.

1. Zarządca, użytkownik lub wykonawca winien:

- a) dokonać oceny zagrożenia pożarowego w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- b) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu, niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru, wybuchu lub innego miejscowego zagrożenia;
- c) wskazać osoby odpowiedzialne za właściwe zabezpieczenie miejsca pracy, za jej przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- d) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- e) zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu;
- f) zabezpieczyć miejsce pracy w sprzęt pożarniczy (gaśnica, koc gaśniczy, linia węzowa, wiadro z wodą itp.);
- g) zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne, występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne;
- h) prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach i przy urządzeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem palnych cieczy, palnych gazów jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- i) po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz przyległy obszar;
- j) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

Uwaga:

- a) w obiektach z pomieszczeniami zagrożonymi wybuchem, ze strefami zagrożonymi wybuchem, obiektach o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m² oraz w obiektach (pomieszczeniach) zaliczonych, zgodnie z rozporządzeniem [3] do kategorii zagrożenia ludzi, do wykonania pracy można przystąpić tylko po

- otrzymaniu pisemnego zezwolenia od kierującego tokiem prac (załącznik nr 9 do niniejszej instrukcji);
- b) w sprawach budzących wątpliwości, wydający zezwolenie winien zasięgnąć opinii Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.
2. Do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (spawanie) uprawnieni są wyłącznie spawacze posiadający uprawnienia i kwalifikacje oraz przeszkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
3. Zarządcy albo użytkownicy obiektów lub pomieszczeń:
- a) w których występują pomieszczenia zagrożone wybuchem lub strefy zagrożone wybuchem;
- b) zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi;
- c) gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m²,
w których mają być prowadzone prace niebezpieczne pod względem pożarowym, zobowiązani są do poinformowania wykonawcy tych prac o postanowieniach niniejszej instrukcji.
4. Zobowiązuje się pracowników nadzorujących i wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie ZNK do ścisłego przestrzegania postanowień niniejszego rozdziału.

6. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowym

Przyjmuje się następujące sposoby zaznajamiania użytkowników z przepisami przeciwpożarowymi:

- 1) wprowadzenie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego zarządzeniem Dyrektora jako dokument ogólnodostępny dla pracowników;
- 2) zapoznanie pracowników z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego,
- 3) szkolenie według poniższego toku obowiązującego pracowników zatrudnionych w ZNK:

A. **Szkolenie wstępne** - organizowane w chwili przyjęcia pracownika do pracy. Szkolenie jest jednorazowe i obejmuje zapoznanie pracowników z postanowieniami niniejszej INSTRUKCJI. Szkolenie prowadzi podinspektor ds. ochrony ppoż.

B. **Szkolenie podstawowe** - obejmuje całokształt zagadnień ochrony przeciwpożarowej występujących w obiekcie i powinno być prowadzone przez wykładowców posiadających wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz dotyczących warunków fizycznych i psychicznych osób zatrudnionych w jednostkach ochrony ppoż., a także w zakresie kwalifikacji zawodowych innych osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 159 z 1998 r. poz. 1050). Szkolenie to jest jednorazowe, lecz wskazane jest by było organizowane co najmniej raz na 5 lat. Uczestnicy szkolenia nie podlegają egzaminowi.

6.1. Szkolenie wstępne

Program szkolenia

Temat	Czas
Zagrożenia pożarowe w obiekcie	15 min.
Podstawowe obowiązki z zakresu ochrony ppoż., zasady postępowania na wypadek pożaru, użycie gaśnic.	30 min.
Razem	45 min

6.2. Szkolenie podstawowe

Program szkolenia

Temat	Czas
Wprowadzenie	20 min.
Zagrożenie pożarowe obiektu, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	20 min.
Zasady zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów na stanowiskach pracy, i na terenie należącym do	20 min.

budynku	
Odpowiedzialność pracowników w zakresie wynikającym z przepisów prawa	20 min
Obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru	30 min
Ewakuacja osób i mienia z obiektu	20 min
Zasady stosowania i użycia podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie	30 min
Razem	2 godz. 40 min

Uwaga:

- 1) szkolenie należy przeprowadzić metodą wykładu i ćwiczeń oraz zakończyć sprawdzeniem wiedzy osób przeszkolonych;
- 2) prowadzący szkolenie winien posiadać właściwe kwalifikacje zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej [1];
- 3) fakt uczestnictwa w szkoleniu pracownicy potwierdzają podpisem na oświadczeniu zgodnym z załącznikiem nr 8 do niniejszej instrukcji, które należy dołączyć do dokumentów osobowych pracownika;
- 4) prowadzący szkolenie wystawia zlecającemu szkolenie dokument zawierający program szkolenia, listę osób przeszkolonych oraz kartę zaliczeniową.

7. Charakterystyka pożarowa obiektu.

Budynek Zarządu Nieruchomości Komunalnych zlokalizowany jest na Starym Mieście przy ul. Grodzkiej 10/12, powstał on w wyniku połączenia i adaptacji dwóch sąsiadujących ze sobą w zabudowie zwartej budynków, budynku przy ul. Grodzka 10 i budynku przy ul. Grodzka 12. Najlepszym dojazdem do budynku ZNK dla wozów PSP jest dojazd od ul. Lubartowskiej ulicą Rybną do ulicy Grodzkiej. Alarmowo można dojechać przez Bramę Krakowską od ul. Królewskiej. Klucze użytku bieżącego od poszczególnych pomieszczeń budynku znajdują się na biurze podawczym (w pomieszczeniu nr 1), dodatkowo klucze zapasowe od wszystkich pomieszczeń znajdują się w dziale organizacyjnym (pomieszczenie nr 3). Budynek jest otwarty w dni robocze w godzinach 7.30 – 15.30 Klucze od głównych drzwi wejściowych do budynku po godzinach otwarcia znajdują się u
tel.

Drugie drzwi wejściowe, stanowiące jednocześnie drzwi wejściowe dla osób niepełnosprawnych (z możliwością wjazdu wózkiem inwalidzkim) umieszczone są z przeciwległej strony budynku od ul. Ku Farze. Zarząd Nieruchomości Komunalnych sąsiaduje od strony południowo – zachodniej z restauracją OLD PUB, a od północno – wschodniej ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych w zabudowie szeregowo – zwartej. Budynek korzysta z monitoringu firmy ochraniarskiej IMPEL.

Lp.	Parametr	Opis parametru
1	Przeznaczenie/klasyfikacja	Budynek biurowy/ZLIII
2	Powierzchnia/kubatura	1285m ² /6700m ³
3	Wysokość/grupa wysokości	16m/N
4	Kondygnacji podziemnych/naziemnych	1/3
5	Klasa odporności pożarowej	C
6	Dopuszczalne obciążenie stropów	Nie dotyczy
7	Charakterystyka budowlana	Budynek murowany, ściany z cegły (błocki), stropy ognioodporne, podłogi – klepka (przy nr 12), deska (przy nr 10) dach – drewniany kryty papą (przy nr 12), ognioodporny kryty blachą (przy nr 10), schody żelbetowe.
8	Ilość stref pożarowych Wielkość dopuszczalna/istniejąca	1 8000m ² /1285m ²
9	Dopuszczalna gęstość obciążenia ogniowego	Nie dotyczy
10	Ocena zagrożenia wybuchem	Nie dotyczy
11	Urządzenia przeciwpożarowe	Hydranty wewnętrzne 52.
12	Oświetlenie ewakuacyjne	Nie dotyczy
13	Instalacje użytkowe	Elektryczna, odgromowa, wentylacyjna grawitacyjna, wodno – kanalizacyjna, gazowa, centralnego ogrzewania – wymiennikownia
14	Przeciwpożarowy/główny wyłącznik prądu	Zlokalizowany w przedsionku budynku (wchodząc do budynku głównym wejściem – na ścianie po lewej stronie.
15	Droga pożarowa	Dojazd od ulicy Grodzkiej.

8. Urządzenia przeciwpożarowe w budynku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) do urządzeń przeciwpożarowych zalicza się urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane. W szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

8.1. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa – instalacja hydrantowa.

Przegląd rutynowy – kwartalny

Regularną kontrolę wszystkich hydrantów wewnętrznych powinna przeprowadzić osoba odpowiedzialna lub jej przedstawiciel w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia i/lub ryzyka/przypadku zagrożenia pożarowego w celu upewnienia się, że każdy hydrant:

- jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu;
- nie jest zastawiony, jest widoczny ma czytelne oznakowanie i instrukcję;
- nie ma widocznych uszkodzeń, oznak korozji oraz wycieków.

Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.

Przegląd roczny

Przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzane przez osobę kompetentną. Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:

- urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające;
- instrukcje obsługi są czyste i czytelne;
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamocowane;
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu i miernika ciśnienia);
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym;
- wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia ani pęknięć;

- jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze;
- zaciski lub taśmowanie węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte;
- zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180° ;
- w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo;
- w przypadku zwijadeł automatycznych praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa;
- stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę należy zwrócić na to, czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia;
- jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają;
- prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać;
- praca prądownic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane;
- pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia.

Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY” i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z PN – EN 671-1 i/lub PN- EN 671-2.

Lokalizacja hydrantów wewnętrznych przedstawiona została w części rysunkowej (załączniki).

8.2. Gaśnice.

- 1) Budynek powinien być wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic.
- 2) Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie (gaśnice do gaszenia pożarów grup ABC).
- 3) Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm^3) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m^2 powierzchni strefy pożarowej ZL w budynku tj.: 1285 m^2 – 26 kg środka gaśniczego np. 5 gaśnic 6 kg (9 dm^3) lub 3 gaśnice 10kg

- 4) Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących gaśnic, w jednostronnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.
- 5) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa powyżej, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Przy rozmieszczaniu lub uzupełnianiu gaśnic w obiektach należy stosować następujące zasady:

- Gaśnice powinny być umieszczane w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, a w szczególności:
 - a) na korytarzach i przy wejściach do budynku;
 - b) na klatkach schodowych;
 - c) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz.
- Gaśnice należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).
- Do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.
- Odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m.

Przeznaczenie gaśnic:

do gaszenia pożarów grupy **A** (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice proszkowe,

do gaszenia pożarów grupy **B** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe,

do gaszenia pożarów grupy **C** (gazów palnych, np. propanu, acetyleny, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe,

do gaszenia pożarów grupy **D** (metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone,

do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem **E** (urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń) stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe, lub proszkowe;

do gaszenia pożarów grupy **F** (tłuszcze) – gaśnice specjalne lub proszkowe.

Przykładowe oznaczenie:

Zasady użycia gaśnic:

Gaśnice proszkowe

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę; nacisnąć dźwignię zaworu; skierować strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru.

W przypadku gaśnicy proszkowej ze zbijakiem: wyjąć zawleczkę, wbić zbijak butli, następnie skierować wylot pyszczka na źródło pożaru i po odczekaniu ok. 5 sekund wcisnąć dźwignię umieszczoną na końcówce węża gaśnicy, uruchamiającą strumień środka gaśniczego.

Gaśnice proszkowe widok i przekrój

Gaśnice śniegowe

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem, jak również materiałów palnych w pobliżu tych urządzeń. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.

Sposób użycia gaśnicy śniegowej: uruchomienie gaśnicy śniegowej następuje przez odkręcenie zaworu butli; strumień środka gaśniczego należy skierować do ogniska pożaru.

Gaśnice śniegowe widok i przekrój

8.3. Przeciwpowarowy wyłącznik prądu.

Zgodnie z przepisami techniczno budowlanymi w rozpatrywanym obiekcie powinien być zainstalowany i odpowiednio oznakowany przeciwpowarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Przeciwpowarowy wyłącznik prądu jest umieszczony wewnątrz obiektu, na kondygnacji parteru. Przeciwpowarowy wyłącznik prądu należy oznakować znakami bezpieczeństwa zgodnymi z Polskimi Normami.

Lokalizację przeciwpowarowego wyłącznika prądu przedstawiono w części rysunkowej.

8.4. Oznakowanie urządzeń i sprzętu przeciwpowarowego.

Gaśnice i urządzenia przeciwpowarowe należy odpowiednio oznakować. Ma to na celu lepsze zauważenie tego sprzętu oraz zorientowanie się z daleka o rodzaju umieszczonego w danym miejscu sprzętu. Oznakowanie to może również pomóc w dojściu do sprzętu gaśniczego w przypadku, gdy nie jest on bezpośrednio widoczny.

Do znakowania urządzeń przeciwpożarowych sprzętu przeciwpożarowego i uzupełniających stosuje się następujące tabliczki:

Nr	Znak	Znaczenie (nazwa znaku)	Zastosowanie
1	2	3	4
PN-92/N-01256-02 Znaki bezpieczeństwa – ochrona przeciwpożarowa			
1		Hydrant wewnętrzny	Znak ten stosowany jest na drzwiach szafki hydrantowej
2		Gaśnica	Znak służy do oznakowania miejsc umieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego.
3		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak ten stosowany jest dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
4		Uruchamianie ręczne	Stosowany do wskazywania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego)
5		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

Nr	Znak	Znaczenie (nazwa znaku)	Zastosowanie
1	2	3	4
6	a) b) 	Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Znak ten jest stosowany łącznie ze znakami 4,5, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
7		Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
8		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarowego.
9		Nie zastawiać	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej, wyjściu ewakuacyjnym, przy dostępie do sprzętu pożarniczego itp.)
10		Zakaz gaszenia wodą	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.

Nr	Znak	Znaczenie (nazwa znaku)	Zastosowanie
1	2	3	4
11		Drabina pożarowa	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo – gaśniczych straży pożarnej.
12		Wyłącznik prądu	Znak ten jest stosowany do oznaczenia miejsca zainstalowania wyłącznika prądu
13		Niebezpieczeństwo wybuchu. Materiały wybuchowe.	Niebezpieczeństwo wybuchu. Materiały wybuchowe.
14		Niebezpieczeństwo pożaru – materiały łatwo zapalne	Da wskazywania obecności materiałów łatwo zapalnych.
15		Niebezpieczeństwo pożaru – materiały utleniające	Da wskazywania obecności materiałów łatwo utleniających.

8.5. Symbole oraz lokalizacja znaków ewakuacyjnych na drodze ewakuacyjnej.

Nr	Znak	Znaczenie (nazwa znaku)	Zastosowanie
1	2	3	4
PN-92/N-01256-02 Znaki bezpieczeństwa – ewakuacja			
1		Wyjście ewakuacyjne	Wymieniony znak powinien być umieszczony bezpośrednio nad drzwiami. Gdy wyjście prowadzi przez przedsionek dotyczy to drzwi przedsionka.
2	<div>a) </div> <div>b) </div> <div>c) </div>	Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałka a) – do samodzielnego stosowania Strzałki b) c) – do stosowania z innymi znakami
3	<div>a) </div> <div>b) </div>	Drzwi ewakuacyjne	Znak ten powinien być stosowany wraz ze znakiem „kierunek drogi ewakuacyjnej”
4		Przesunąć w celu otwarcia	Znak stosowany łącznie ze znakami z pn.3 na przesuwnych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwnych.
5		Pchać aby otworzyć	

Nr	Znak	Znaczenie (nazwa znaku)	Zastosowanie
1	2	3	4
6		Ciągnąć aby otworzyć	Znaki stosowane łącznie ze znakami z pn.3 na drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi. Zazwyczaj stosuje się je na drzwiach, które otwierają się w sposób inny niż przewidują przepisy (z pomieszczeń na zewnątrz).
7	 	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znaki te umieszcza się w miejscach w których kierunek ewakuacji może budzić wątpliwości: gdy nie widoczny jest znak „Wyjście ewakuacyjne” lub znak „drzwi ewakuacyjne” gdy widoczny jest więcej niż jeden taki znak, a ludzie – zgodnie z planem ewakuacji powinni przemieszczać się tylko w kierunku jednego z nich. Znaki te umieszcza się na ścianach na wysokości ok. 150cm, lub nad drogą ewakuacyjną na wysokości 200cm tam gdzie jest to możliwe prostopadłe do kierunku przemieszczania się informowanych ludzi.
8	 	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół, schodami w górę.	
9		Stłuc aby uzyskać dostęp	Znak ten stosuje się w razie uzasadnionej potrzeby: w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia. gdy niezbędne jest rozbicie przeszkody dla uzyskania wyjścia.

9. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

9. 1. Zadania i obowiązki pracownika.

Wszyscy pracownicy obiektu obowiązani są do przestrzegania zakazów i nakazów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Do zadań i obowiązków wszystkich pracowników w szczególności należy:

- 1) znajomość podstawowych zasad alarmowania, gaszenia pożaru oraz ewakuacji;
- 2) niezwłoczne zgłaszanie właściwemu przełożonemu o stwierdzonych nieprawidłowościach i uchybieniach mogących spowodować powstanie lub rozprzestrzenianie ognia;
- 3) przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego na terenie budynku z wyjątkiem miejsc, gdzie jest to dopuszczone;
- 4) znajomość podstawowych zasad posługiwania się sprzętem gaśniczym oraz ich lokalizacji w pobliżu stanowiska pracy;
- 5) dokładne sprawdzenie stanowiska pracy po zakończeniu pracy, eliminujące możliwość powstania pożaru;
- 6) udział w szkoleniach i ćwiczeniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz w ćwiczeniach ewakuacji;
- 7) znajomość treści i przestrzeganie postanowień niniejszej instrukcji.

9. 2. Zadania i obowiązki pracowników recepcji (biura podawczego).

Do obowiązków pracowników recepcji należy:

- 1) systematyczna kontrola obiektu, w szczególności sprawdzenie, czy drzwi ewakuacyjne są otwarte w sposób umożliwiający ewakuację ludzi w godzinach pracy;
- 2) znajomość rozmieszczenia gaśnic, zewnętrznych punktów czerpania wody (hydrantów), dróg dojazdowych do budynku, miejsc o szczególnym zagrożeniu pożarowym, rozmieszczenie tablic rozdzielczo-bezpiecznikowych i głównego wyłącznika prądu, wewnętrznych dróg i wyjść ewakuacyjnych;
- 3) znajomość zasad alarmowania jednostek Straży Pożarnej i pracowników zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji;
- 4) zapewnienie porządku w czasie trwania akcji ratowniczo-gaśniczej;
- 5) znajomość rozmieszczenia pomieszczeń oraz możliwości dostania się do nich.

9. 3. Zadania i obowiązki personelu sprząającego.

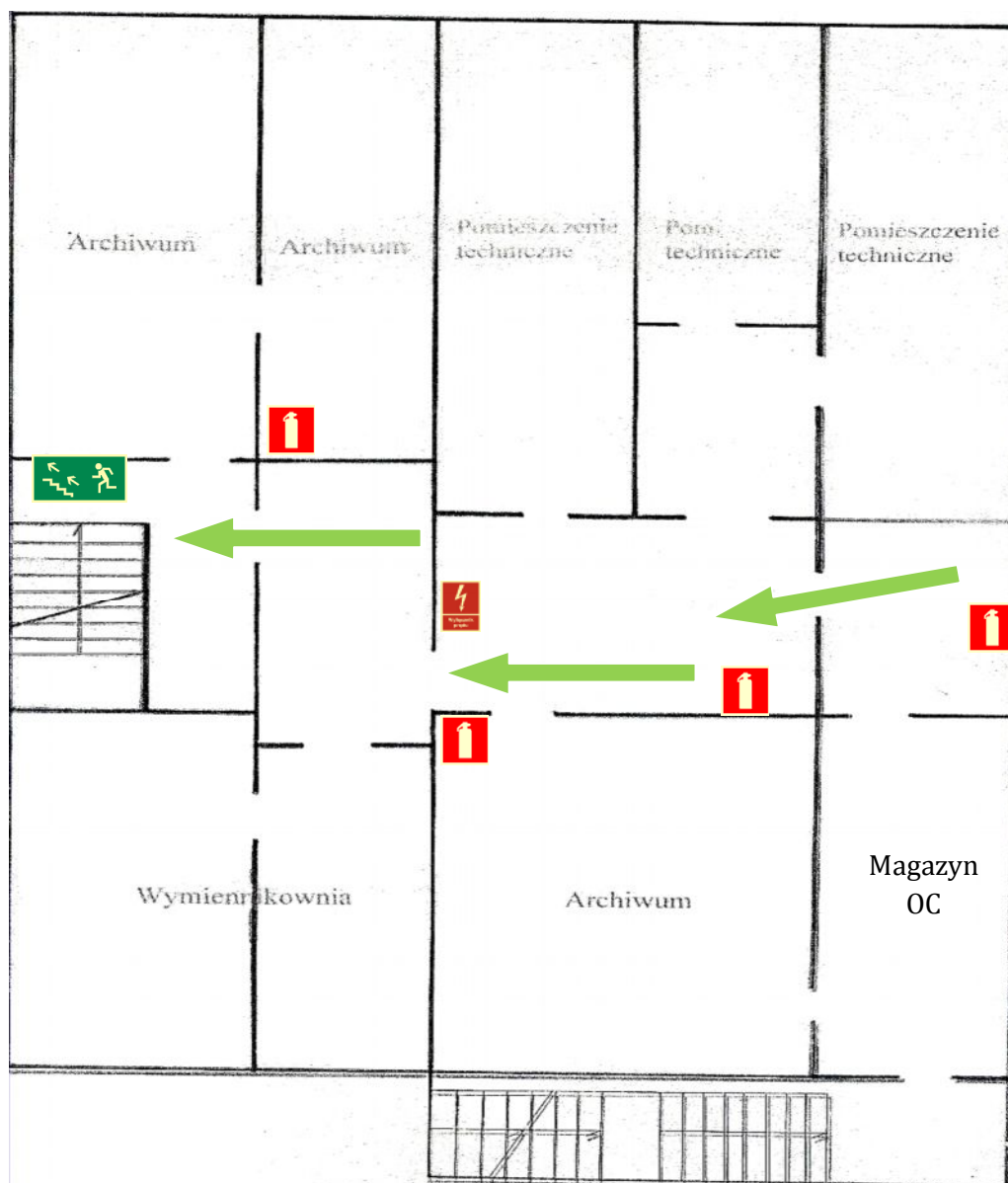
Do zadań i obowiązków osób i personelu sprząającego należy:

- 1) utrzymywanie czystości przez systematyczne usuwanie śmieci i odpadków do odpowiednich pojemników poza teren sprząanych pomieszczeń;
- 2) dopilnowanie wygaszenia oświetlenia oraz wyłączania urządzeń elektrycznych nieprzystosowanych do pracy ciągłej;

- 3) zamknięcie pomieszczeń po zakończeniu sprzątania i umieszczenie kluczy w ustalonym miejscu;
- 4) zgłaszania przełożonym stwierdzonych nieprawidłowości w przeciwpożarowym zabezpieczeniu pomieszczeń.

10. Załączniki

Załącznik nr 1 PLAN EWAKUACJI POMIESZCZEŃ PIWNICZNYCH

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę

- oznakowanie umieszczenia gaśnicy

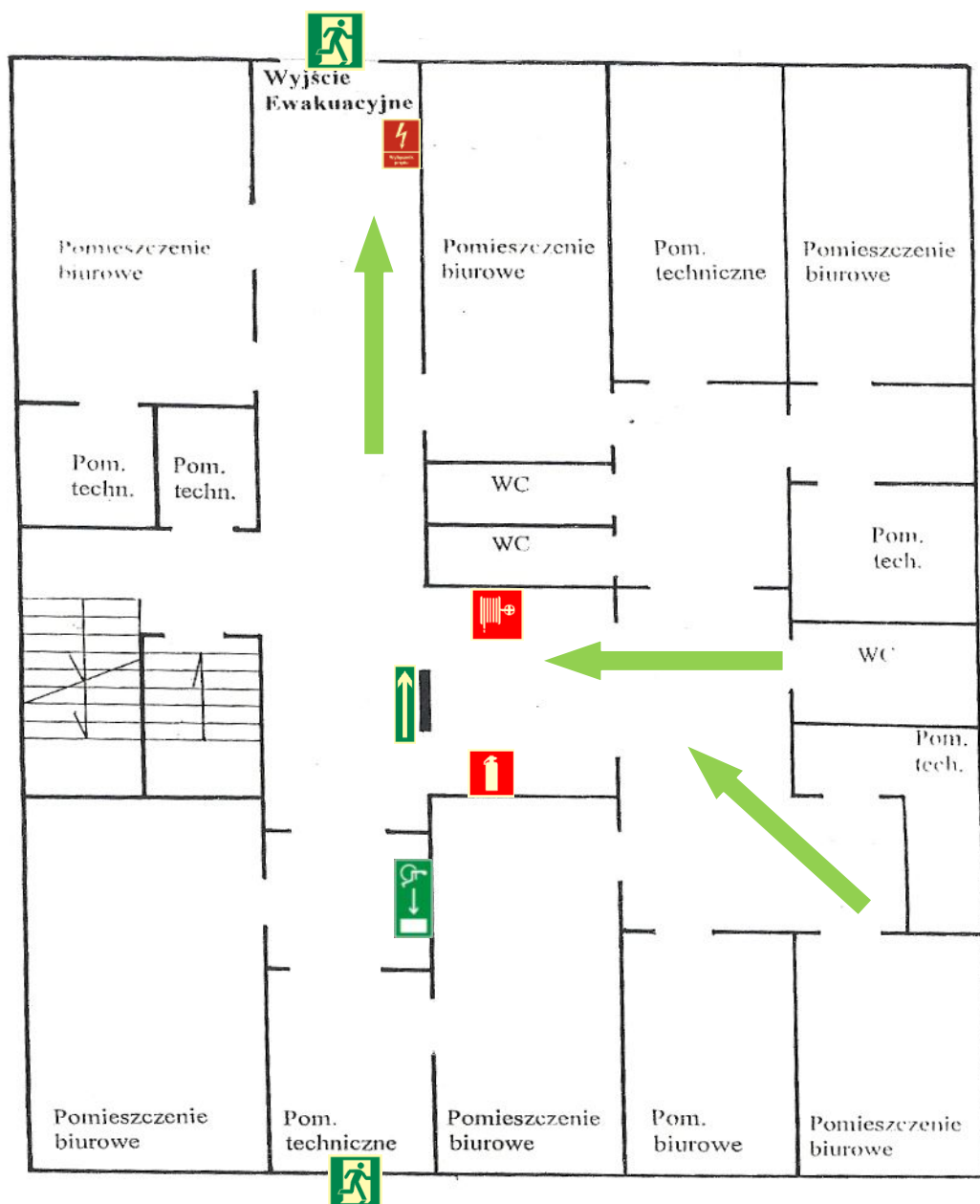
- kierunek ewakuacji

- wyłącznik prądu

Załącznik nr 2 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW PARTERU

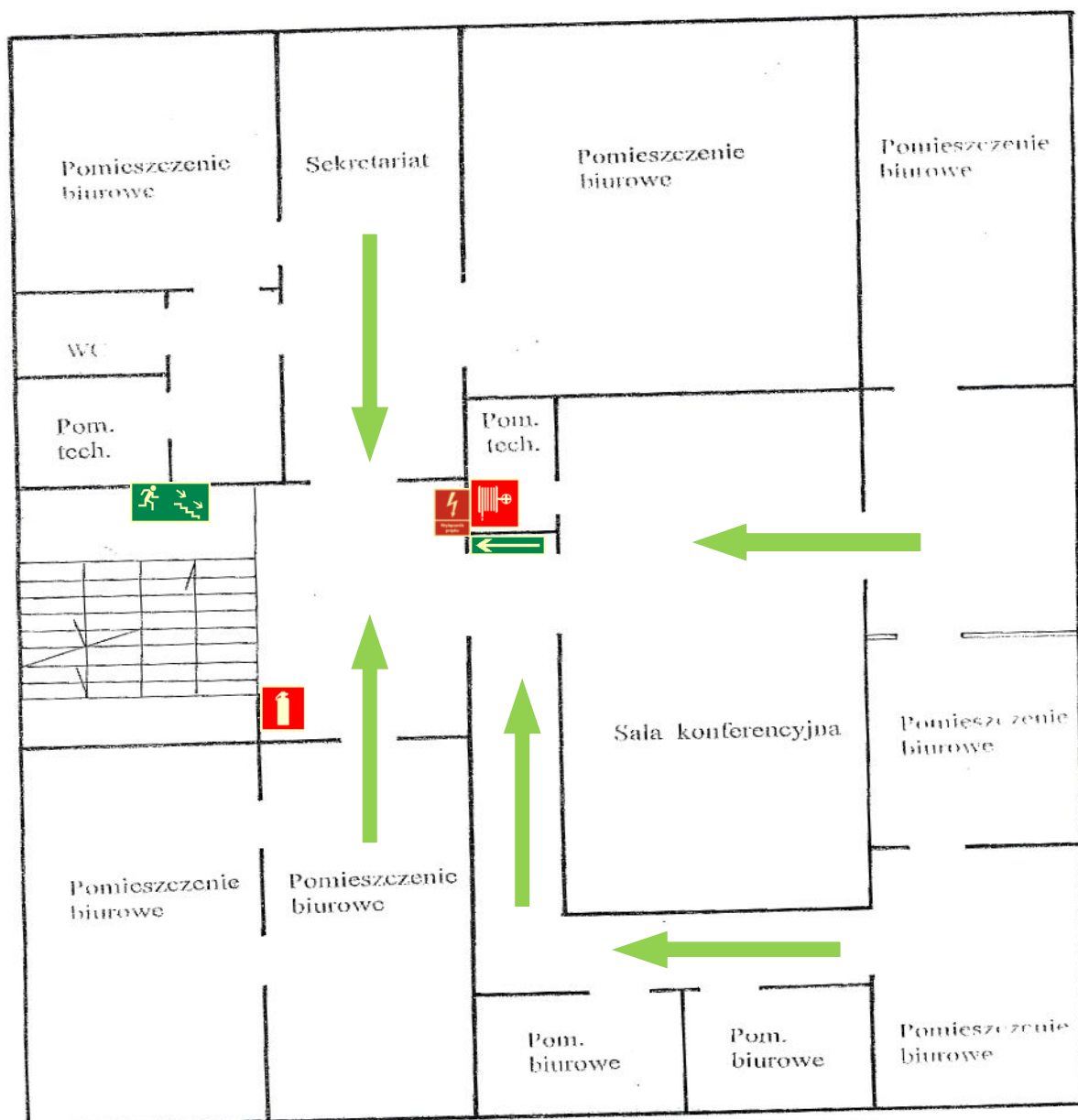

Legenda:

- drzwi ewakuacyjne
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy
- kierunek ewakuacji
- wyłącznik prądu
- oznakowanie umieszczenia hydrantu
- kierunek do drzwi ewakuacyjnych dla inwalidów

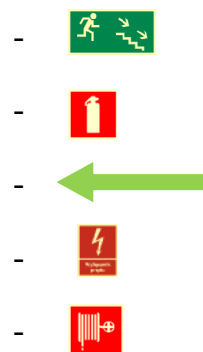
-
-
-
-
-
-

Załącznik nr 3 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW I PIĘTRA

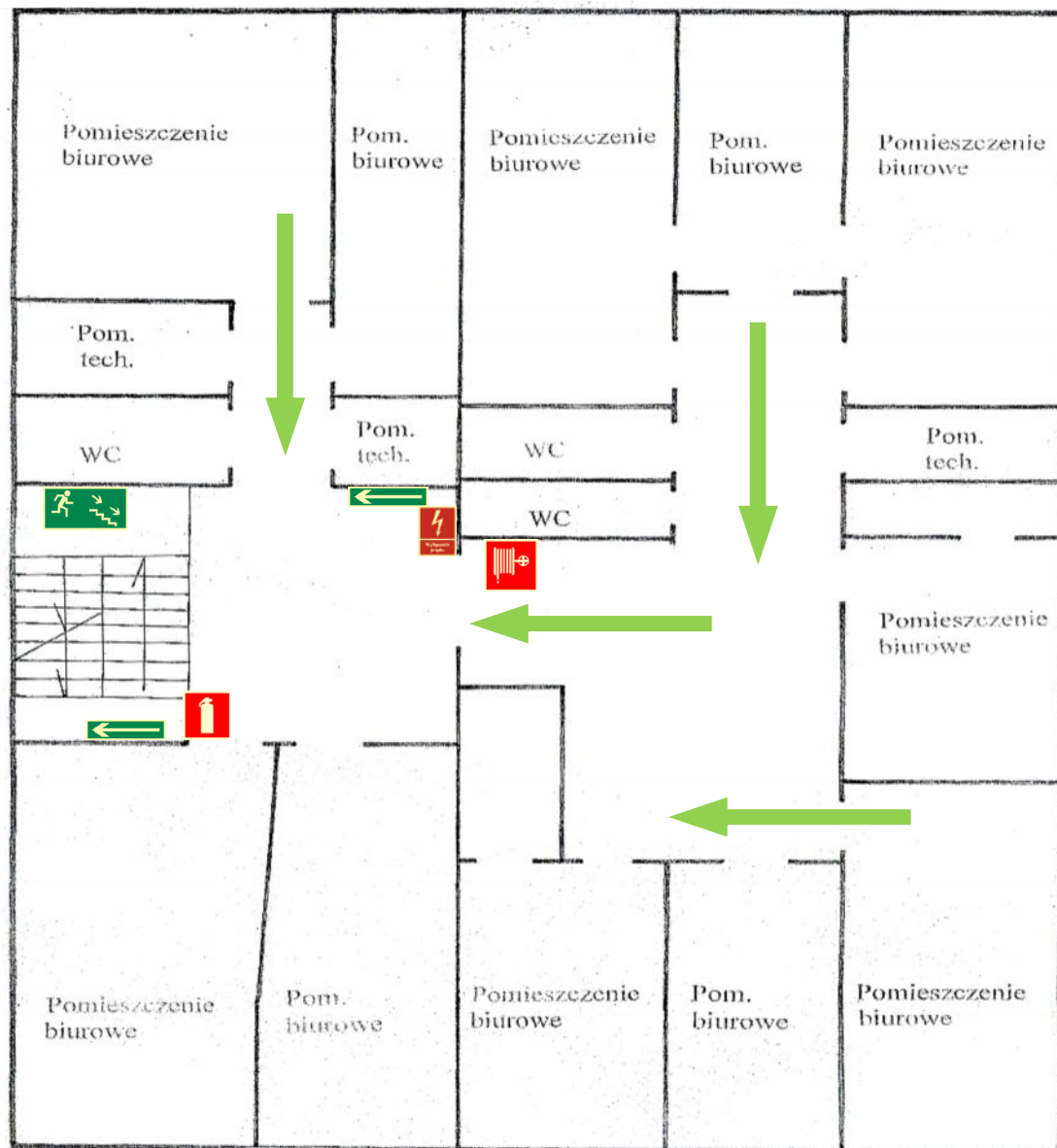

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy
- kierunek ewakuacji
- wyłącznik prądu
- oznakowanie umieszczenia hydrantu

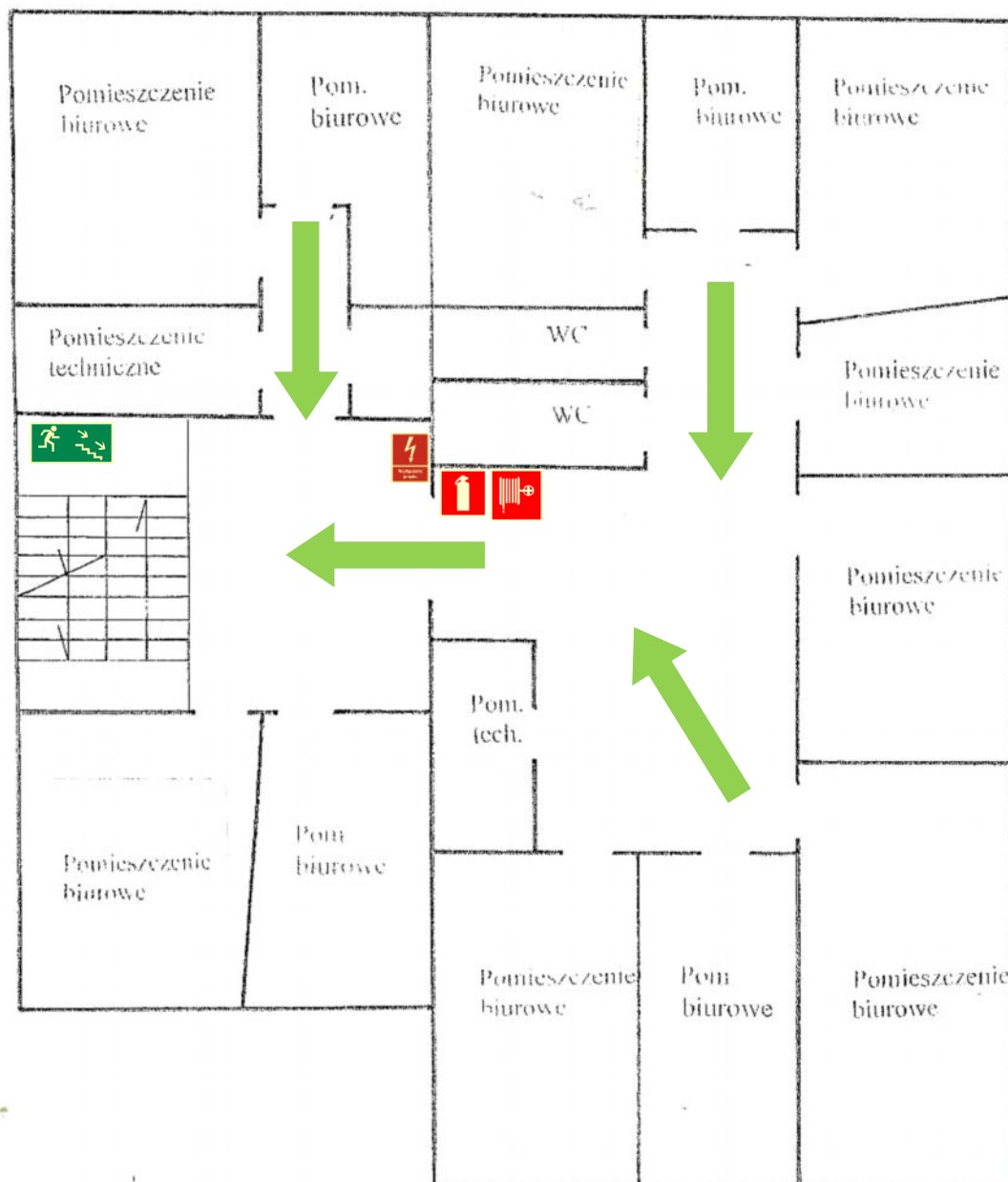
Załącznik nr 4 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW II PIĘTRA

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół -
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy -
- kierunek ewakuacji -
- wyłącznik prądu -
- oznakowanie umieszczenia hydrantu -

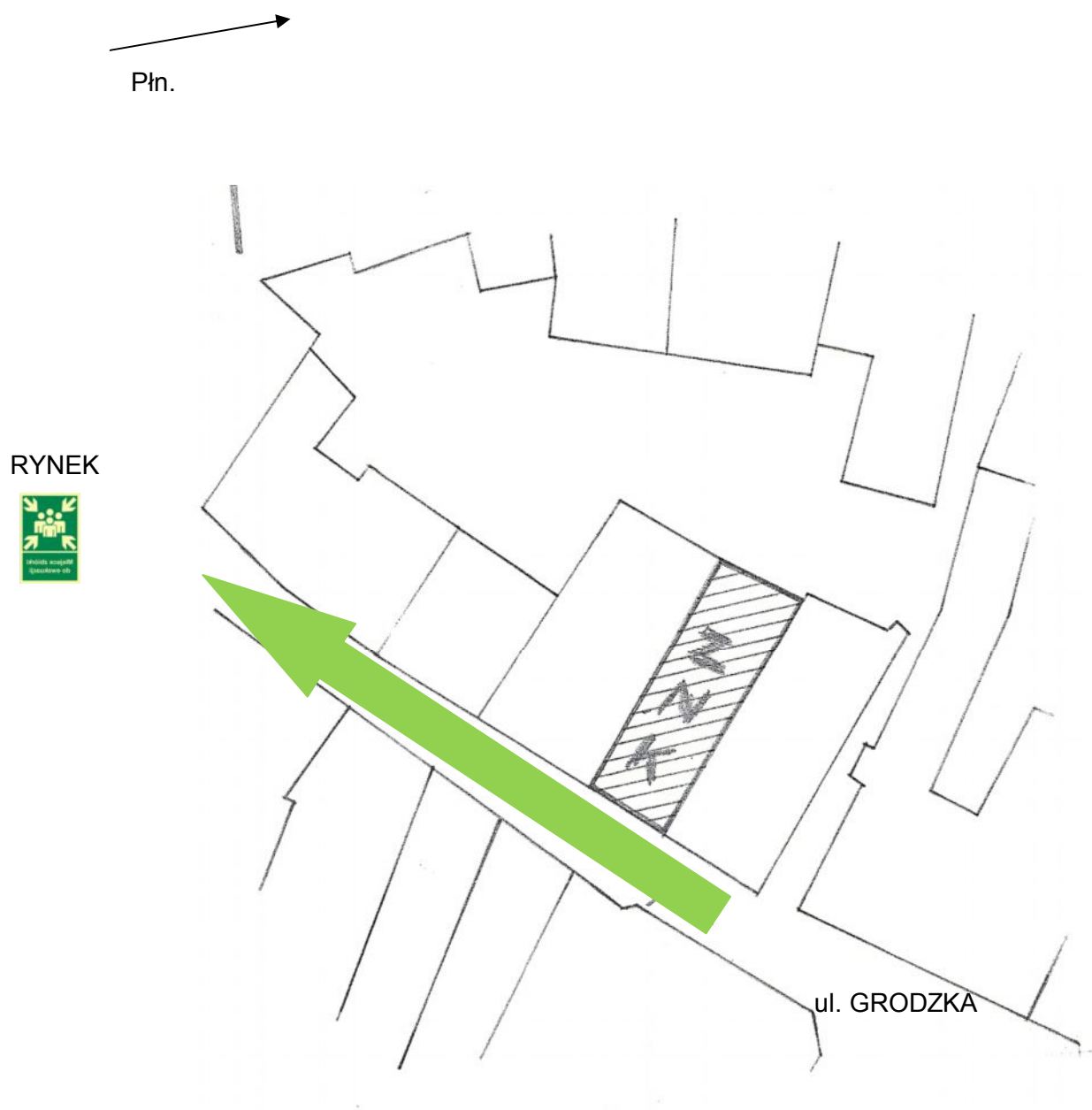
Załącznik nr 5 PLAN EWAKUACJI PRACOWNIKÓW III PIĘTRA

Legenda:

- kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół -
- oznakowanie umieszczenia gaśnicy -
- kierunek ewakuacji -
- wyłącznik prądu -
- oznakowanie umieszczenia hydrantu -

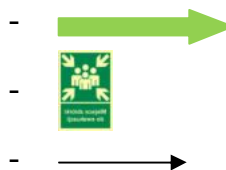
Załącznik nr 6 PLAN SYTUACYJNY SIEDZIBY ZARZĄDU NIERUCHOMOŚCI
KOMUNALNYCH W LUBLINIE ul. Grodzka 10/12

Skala 1:500

Legenda:

- kierunek ewakuacji
- rejon zbiórki
- kierunek północny

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU

I. ALARMOWANIE

2. Każdy kto zauważy nawet najmniejszy pożar obowiązany jest natychmiast zaalarmować:

- straż pożarną , telefon : 998,
- osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru:
- Dyrektora ZNK nr tel.

2. Zachować spokój , nie dopuścić do paniki.

3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- a) gdzie się pali - (dokładny adres, nazwę obiektu, instytucji)
- b) co się pali – (np. pali się szafa na korytarzu itp.)
- c) czy istnieje zagrożenie życia;
- d) numer telefonu, z którego się dzwoni, podać swoje nazwisko.

UWAGA : Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

4. W przypadku braku telefonu alarmować z najbliższego aparatu alarmowego, który znajduje się na biurze podawczym pomieszczenie nr 1

5. W razie potrzeby nieszczęśliwy wypadek, awaria alarmować:

Pogotowie ratunkowe	tel. 999.....
Policja	tel. 997.....
Pogotowie sieci elektr.	tel. 991.....
Pogotowie wod.-kan.	tel. 994.....
Pogotowie sieci ciepłych	tel. 993.....
Pogotowie gazowe	tel. 992.....

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo - gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.

2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją podejmuje dyrektor, podinspektor ds. ochrony ppoż, kierownik działu organizacyjnego lub osoba najbardziej energiczna i opanowana.

3. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:

- a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego obiektu.
- b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem. Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem. Stosować gaśnice śniegowe , proszkowe.
- c) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a szczególnie naczynia z płynami łatwo zapalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty.
- d) nie otwierać bez wyraźnej potrzeby drzwi i okien pomieszczeń, w których powstał pożar ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu ognia.
- e) szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

III. ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA.

Dyrektor (kierownik) zakładu pracy odpowiedzialny jest za:

- a) zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienia posterunku pogorzelowego w celu uniknięcia pożaru lub nieszczęśliwego wypadku;
- b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do stwierdzenia przyczyny powstania pożaru.

Lublin, dnia 201....r.

Lublin, dnia.....

.....
imię i nazwisko przeszkolonego

.....
zajmowane stanowisko, komórka organizacyjna

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że odbyłem/am szkolenie z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, w wyniku którego zostałem/am zapoznany/na z obowiązkami i zadaniami w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

.....
podpis przeszkolonego

Załącznik nr 9 Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

ZEZWOLENIE NR
na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych

1. Miejsce pracy.

.....
(wydział, oddział, obiekt, instalacja, itp.)

2. Rodzaj pracy.

.....

3. Nazwa firmy wykonawczej.

.....

4. Czas pracy:

a) data:

b) godzina rozpoczęcia:

c) godzina zakończenia:

5. Zagrożenie pożarowe lub wybuchowe w miejscu pracy.

.....
.....

(określić z czego wynika)

6. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru, wybuch lub innego miejscowego zagrożenia.

.....
.....
.....

7. Środki zabezpieczające:

a) p-poż:

b) BHP:

c) inne:

8. Sposób wykonania pracy.

.....
.....

9. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających, zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:
nazwisko:, wykonano – podpis:

b) wyłączenie napięcia elektrycznego:
nazwisko:, wykonano – podpis:

c) dokonanie analizy stężeń palnych gazów, par cieczy, pyłów:
nazwisko:, wykonano – podpis:
Stwierdzam, że w miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia.
podpis:

d) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy, instruktaż:
Przyjąłem do wiadomości, stosowania i wykonania.
nazwisko wykonawcy:, podpis:

Uwaga: niepotrzebne skreślić.

10. Zezwalam na rozpoczęcie robót
(zezwolenie na pracę może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 9)
nazwisko: , podpis:
11. Pracę zakończono.
data: , godz.:
podpis wykonawcy:
12. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących
zainicjować pożar lub wybuch:
a) stwierdzam odebranie robót:
nazwisko: , podpis:
b) skontrolował po 2 i po 4 godzinach:
nazwisko: , podpis:

Uwaga: Otrzymujący zezwolenie na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem
pożarowym, po ich wykonaniu, przekazuje zezwolenie kierownikowi, który je wydał.

Załącznik nr 10 INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA PRZY OTRZYMANIU PODEJRZANEJ PRZESYŁKI.

W przypadku otrzymania jakiegokolwiek przesyłki niewiadomego pochodzenia lub budzącej podejrzenia z powodu posiadania niżej wymienionych cech charakterystycznych, należy postępować zgodnie z przedstawioną procedurą.

Cechy charakterystyczne podejrzanej przesyłki:

- Brak nadawcy;
- Waga, nie adekwatna do opakowania;
- Dokonana opłata za jej dostarczenie jest za wysoka/ za niska;
- Nadmiernie zabezpieczona poprzez oklejenie taśmą, sznurkiem, na kopercie są nienaturalne zabrudzenia (odbarwienia, plamy oleju);
- Błędnie zaadresowana, bez imienia, nazwiska, nazwy firmy, niedbałe adresowanie ręczne, błędy w pisowni, niezwykła koperta;
- Opatrzona dodatkowymi zastrzeżeniami, dopiskami;
- Wyczuwana przez kopertę zawartość (druty, folie, proszek);

Postępowanie w przypadku, gdy podejrzana przesyłka nie została otwarta:

1. Spokojnie ją odłożyć bez potrząsania i wysypywania zawartości;
2. Włożyć do koperty, worka plastikowego lub innego pojemnika;
3. Jeżeli nie ma żadnego pojemnika, przykryć ją i nie dotykać;
4. Opuścić pomieszczenie, w którym znajduje się podejrzana przesyłka i zabezpieczyć je przed dostępem osób postronnych;
5. Zawiadomić Kierownika działu organizacyjnego i Dyrektora ZNK, Policję tel.997 lub Państwową Straż Pożarną tel. 998.

Postępowanie w przypadku, gdy podejrzana przesyłka została otwarta i zawiera jakąkolwiek, budzącą wątpliwość zawartość w formie stałej (pyłu, proszku, galarety, piany itp.) lub płynnej:

1. Możliwie nie naruszać zawartości: nie rozsypywać nie przenosić, nie dotykać nie wachać, nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu (wyłączyć systemy wentylacji i klimatyzacji, zamknąć okna);
2. Całą zawartość przesyłki umieścić w worku, pojemniku zamknąć go i zakleić taśmą lub plastrem;
3. Dokładnie umyć ręce;
4. Zaklejony worek umieścić w drugim worku, pojemniku, zamknąć go i zakleić;
5. Ponownie dokładnie umyć ręce;
6. W przypadku braku odpowiednich opakowań unikać poruszania i przemieszczania przesyłki;
7. Zawiadomić Kierownika działu organizacyjnego i Dyrektora ZNK, Policję tel.997 lub Państwową Straż Pożarną tel. 998;
8. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką.

Postępowanie w przypadku rozsypania podejrzanego proszku lub rozlania podejrzanej substancji:

1. Nie czyścić zanieczyszczonych powierzchni, przykryć czymkolwiek dla zapobieżenia wytwarzania się aerozolu;
2. Zawiadomić Kierownika działu organizacyjnego i Dyrektora ZNK, Policję tel.997 lub Państwową Straż Pożarną tel. 998;
3. Zdjąć zabrudzone ubranie i umieścić je w plastikowym worku;
4. Umyć całe ciało pod prysznicem;
5. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką.

Uwaga:

Po przybyciu służb specjalistycznych należy bezwzględnie stosować się do ich zaleceń. Osoby, które miały kontakt z podejrzaną przesyłką, proszkiem lub innego rodzaju substancją powinny być skierowane na Izbę Przyjęć Szpitala Zakaźnego w Lublinie im Jana Bożego.

Załącznik nr 11 Postępowanie w sytuacjach zagrożenia atakiem terrorystycznym (incydentem bombowym).

Najczęściej spotykaną formą działań terrorystycznych jest zamach bombowy, zamach, w którym ofiarami są przede wszystkim osoby przypadkowe przebywające w miejscach powszechnie dostępnych. Właściwe zachowanie w przypadku wystąpienia incydentu bombowego jest niezwykle ważne dla prawidłowej reakcji specjalistów z różnych służb i zapobieżeniu ewentualnym skutkom.

Uwaga:

Jeżeli jesteś osobą, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia należy postępować następująco:

- powiadomić Dyrektora ZNK i Kierownika działu organizacyjnego;
- Zgłosić ten fakt Policji lub straży miejskiej i postępować zgodnie z ich wskazówkami, pamiętając jednocześnie, aby informacji takiej nie przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnianie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

WSKAZÓWKI DO PROWADZENIA TELEFONICZNEJ ROZMOWY O PODŁOŻENIU ŁADUNKU

1. Jeśli jest to możliwe postaraj się aby rozmowie przysłuchiwała się jeszcze jedna osoba.
2. Podtrzymaj rozmowę tak długo jak to tylko możliwe.
3. Godzina odebrania telefonu Data.....
Dokładne słowa dzwoniącego.....
4. Czy rozmowa była prowadzona z:
telefonu stacjonarnego.....telefonu komórkowego.....
5. Pytania, które należy zadać:
O której godzinie nastąpi wybuch ?
Gdzie znajduje się bomba ?
Dlaczego została podłożona ?
Jaki jest to rodzaj bomby ?
Jak wygląda bomba ?
Nazwisko dzwoniącego.
Identyfikacja głosu:
płeć..... akcent.....inne cechy charakterystyczne,
sposób wymowy, szybkość mówienia, etc.
.....
.....
6. Głosy z tła:
muzyka.....
głosy.....
pociąg.....autobus.....tramwaj.....metro.....
maszyny/urządzenia.....

restauracja.....

ulica.....

inne.....

7. Godzina o której rozmówca odłożył słuchawkę

8. Uwagi i wrażenia osoby, która odebrała telefon.....

.....

.....

Imię NazwiskoPodpis.....

Stanowisko.....